

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst
RT I 1997, 75, 1269

Luidja maastikukaitseala ja Oru pargi maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine

Vastu võetud 21.10.1997 nr 200

Kaitstavate loodusobjektide seaduse (RT I 1994, 46, 773) paragrahvi 5 lõike 4 ja paragrahvi 6 alusel Vabariigi Valitsus määrab:

1. Kinnitada:

- 1) Luidja maastikukaitseala kaitse-eeskiri (lisatud);
- 2) Luidja maastikukaitseala välispiiri kirjeldus (lisatud);
- 3) Oru pargi maastikukaitseala kaitse-eeskiri (lisatud);
- 4) Oru pargi maastikukaitseala välispiiri kirjeldus (lisatud).

2. Määrata Luidja maastikukaitseala valitsejaks Hiiu maavanem ja Oru pargi maastikukaitsealavalitsejaks Ida-Viru maavanem.

Peaminister Mart SIIMANN
Keskkonnaminister Villu REILJAN

Rüigisekretär Uno VEERING

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse 21. oktoobri 1997. a. määrusega nr. 200

Luidja maastikukaitseala kaitse-eeskiri

I. ÜLDSÄTTED

1. Luidja maastikukaitseala (edaspidi kaitseala) moodustati Hiiu maa Rajooni TSN Täitevkomitee 26. septembri 1962. a. otsusega nr. 70.
2. Kaitseala on loodud unikaalse liivaluidetel kasvavas anglepapiistu kaitseks.
3. Kaitseala välispiir on määratletud Vabariigi Valitsuse kinnitatud Luidja maastikukaitseala välispiiri kirjeldusega.
4. Kaitseala maa-ala on sihtkaitsevöönd.
5. Kaitseala (sihtkaitsevööndi) piirid kantakse riiklikusse maakatastrisse.
6. Kaitseala (sihtkaitsevööndi) piiride kirjeldus on koostatud Eesti Metsakorralduskeskuse Luidjametskonna 1986. a. puistuplaani alusel.

II. KAITSEALA KAITSEKORD

7. Sihtkaitsevöönd on kaitseala maa-ala, kustagatakse poollooduslike koosluste säilimine.
8. Inimestel on lubatud viibida ning marju, seeni ja muid metsakõrvalsaadusi (välja arvatud samblad, samblikud, puukoor, oksad, vaik, jõulukuused ja kased) korjata kogu kaitsealal. Liikumine eramaal toimub vastavalt asjaõiguse seadusele (RT I 1993, 39, 590; 1995, 26--28, 355; 57, 976; 1996, 45, 848; 51, 967; 1997, 52, 833) ja kaitstavate loodusobjektide seadusele (RT I 1994, 46, 773).
9. Telkimine, laagrisse jäämine ja lõkketegemine on lubatud üksnes kaitseala valitseja poolt selleks ettenähtud ja tähistatud paikades või kinnisasja omaniku või muu seadusliku valdaja loal.

10. Mootorsõidukite ja jalgratastega liiklemine onkeelatud väljaspool kaitseala valitseja pooltselleks ettenähtud teid, välja arvatud:

- 1) kinnisasja piires kinnisasja omaniku või muu seadusliku valdaja loal;
- 2) käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud metsatöödel nii, et eikahjustataks kaitseala kooslusi;
- 3) päästetöödel.

11. Kaitseala valitseja nõusolekuta on keelatud:

- 1) maa- ja metsakorralduskavade kinnitamine;
- 2) maa sihtotstarbe muutmine;
- 3) geoloogilised uuringud;
- 4) teaduslikud uurimistööd.

12. Kaitsealal on keelatud majandustegevus ja loodusvaradekasutamine. Lubatud on järgminekoosluste ja liikide säilitamiseks vajalik või neid mittekahjustav tegevuskaitseala valitsejanõusolekul või kaitseala valitsejaga sõlmitud lepingu alusel:

- 1) sulgunud vooluteede avamine;
- 2) kraavide hooldustööd;
- 3) sildade taastamine või rajamine;
- 4) teede ja jalgradade hooldustööd;
- 5) mittetootmisliku iseloomuga ehitiste püstitamine kaitseala tarbeks;
- 6) õhuliinide hooldustööd;
- 7) valikraie iseloomuga raied;
- 8) jahipidamine ulukite arvukuse reguleerimiseks.

13. Kaitseala valitseja nõusoleku saamisekskäesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peabvastava loa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitamakaitseala valitsejalekirjaliku taotluse. Kaitseala valitseja vastab nõusoleku või motiveeritudkeeldumisega javajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamisega nii taotlejale kui ka loaväljaandjale ühe kuujooksul pärast taotluse saamist. Keskkonnaekspertiisi tegemise vajaduse korral onkaitsealavalitsejal õigus taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, teavitades sellestnii nõusoleku taotlejat kui ka loa väljaandjat.

Kaitseala valitseja vaatab metsaraie taotluse läbi ning annab omanõusoleku või esitabmotiveeritud keeldumise ja vajaduse korral esitab omapoolsed tingimused kümnapäeva jooksulpärast taotluse saamist.

14. Kaitseala mets kuulub hoiumetsa kategooriasse(juhtfunktsioon -- looduskaitse, bioloogilisemitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine).

15. Järelevalvet kaitsealal korraldavad kaitseala valitsejaning teised selleks volitatud isikud, keson oma pädevuse piires õigustatud tegutsema kaitsealal ka iseseisvalt.

16. Kaitsealal oleva kinnistu võõrandamisel onvõõrandaja kohustatud viivitamatult saatmavõõrandamislepingu ärakirja kaitseala valitsejale riigiostueesõiguse realiseerimise tagamiseksvastavalt kaitstavate loodusobjektide seaduse paragrahvi 9 lõikele 5.

III. LÕPPSÄTTED

17. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirjanõudeid, kannavad haldus-, kriminaal- võitsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

18. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlusedlahendatakse kohtus, kuid huvitatud isikvõib kaitseala valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöördudaka keskkonnaministri poole.

Keskkonnaminister VilluREILJAN

Kinnitatud

Vabariigi Valitsuse 21. oktoobri 1997. a.määruseganr. 200

Luidja maastikukaitseala välispiiri kirjeldus

Luidja maastikukaitseala välispiir kulgeb Kõrgessaare vallas Heltermaa-Kalana maantee teemaaloodepiiri ja Luidja metskonna kvartali 16 kirdepiiri lõikepunktist mööda nimetatud teemaaloodepiiri edela suunas kuni kvartali 15 edelapiirini ning edasi möödaseda ja selle sirgjoonelist pikendust loode suunas rannajooneni. Seejärel kulgeb välispiirmööda rannajoont kirde suunaskuni Luidja metskonna kvartali 16 kirdepiirini ning piki seda kagu suunas kuni Heltermaa-Kalana maantee teemaa loodepiirini.

Luidja maastikukaitseala välispiiri kirjeldus on koostatud Eesti Metsakorralduskeskuse Luidjametskonna 1986. a. puistuplaani alusel.

Keskonnaminister Villu REILJAN

Kinnitatud

Vabariigi Valitsuse 21. oktoobri 1997. a. määrusega nr. 200

Oru pargi maastikukaitseala kaitse-eeskiri

I. ÜLDSÄTTED

- 1.** Oru park (edaspidi kaitseala) võeti looduskaitse alla Saka-Ontika-Toila paekalda osana Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. juuli 1957. a. määrusega nr. 242 «Abinõudest looduskaitseorganiseerimiseks Eesti NSV-s» (ENSV Teataja 1957, 14, 125).
- 2.** Kaitseala on loodud ajaloolise väärtuse jamitmekeisise reljeefiga pargimaastiku kaitseks.
- 3.** Kaitseala välispiir on määratletud Vabariigi Valitsuse kinnitatud Oru pargi maastikukaitsealavälispiiri kirjeldusega.
- 4.** Kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorraeripärale ja majandustegevuse piiramiseastmele kaheks piiranguvööndiks.
- 5.** Kaitseala ja selle vööndite piirid kantakseriiklikusse maakatastrisse.
- 6.** Kaitseala ja selle vööndite piiride kirjeldus on koostatud riigiettevõtte Eesti Maauringud 1991.--1993. a. maakasutuskaardi (möötkava 1:20 000) ning talumaade osas kuni 1940. a. väljaantud Katastri Ameti skeemilise kaardi (möötkava 1:10 000) alusel.

II. KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

- 7.** Inimestel on lubatud viibida kogu kaitsealal. Liikumine eramaal toimub vastavalt asjaõigusseadusele (RT I 1993, 39, 590; 1995, 26--28, 355; 57, 976; 1996, 45, 848; 51, 967; 1997, 52, 833) ja kaitstavate loodusobjektide seadusele (RT I 1994, 46, 773).
- 8.** Telkimine ja lõkketegemine on lubatud üksnes kaitseala valitseja poolt selleks ettenähtud jätähistatud paikades.
- 9.** Mootorsõidukitega kaitsealal liikumine ja nendeparkimine väljaspool selleks ettenähtud teid ja parklaid on keelatud, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul pargihooldustöödel ning grahvürituste ettevalmistamisel ja läbiviimisel.
- 10.** Kaitseala valitseja nõusolekuta on keelatud:
  - 1) maa- ja metsakorralduskava ning pargi projekti kinnitamine;
  - 2) maa sihtotstarbe muutmine;
  - 3) geoloogilised uuringud;
  - 4) teaduslikud uurimistööd;
  - 5) uute ehitiste püstitamine;
  - 6) teede ja tehnovõrkude rajamine.
- 11.** Kaitsealal on keelatud:
  - 1) jalgratastega liikumine haljasalal;
  - 2) paljandite kahjustamine;

- 3) looduslike veekogude kuju ja veetaseme muutmine, sealhulgas Pühajõe süvendamine jakallaste kahjustamine;
- 4) maavarade ja maa-ainese kaevandamine;
- 5) lumetõrje soola-liiva seguga;
- 6) prügi ja heitmete ladustamine;
- 7) jahipidamine;
- 8) kalapüük.

12. Kaitseala hooldus ja kujundamine toimub pargi projektivõi detailplaneeringu alusel. Kuni käesoleva kaitse-eeskirjaga kooskõlas oleva pargi projekti võidetailplaneeringu valmimiseni onnimetatud tegevus lubatud kaitseala valitseja nõusolekul.

13. Kaitseala puistud kuuluvad hoiumetsa kategooriasse (juhtfunktsioon -- looduskaitse, maastikuilme säilitamine).

14. Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastava loa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitamakaitseala valitsejalekirjaliku taotluse. Kaitseala valitseja vastab nõusoleku või motiveeritud keeldumisega jävaduse korral omapoolsete tingimuste esitamisega nii taotlejale kui ka loaväljaandjale ühekuu jooksul pärast taotluse saamist. Keskkonnaekspertiisi tegemise vajadusekorral on kaitsealavalitsejal õigus taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa väljaandjat.

15. Järelevalvet kaitsealal korraldavad kaitseala valitsejaning teised selleks volitatud isikud, kes oma pädevuse piires õigustatud kaitsealal tegutsema ka iseseisvalt.

III. PIIRANGUVÕÖND

16. Piiranguvõõnd on kaitseala majanduslikult kasutatav osa, kus majandustegevuses tulebarvestada kaitstavate loodusobjektide seaduses ning käesolevas kaitse-eeskirjas kehtestatud piirangutega.

17. Kaitsealal on kaks piiranguvõõndit:

- 1) metsapargi piiranguvõõnd, kuhu kuulub Pühajõest lääne poole jääv kaitseala osa;
- 2) pargi piiranguvõõnd, kuhu kuulub Pühajõest idapoolse jääv kaitseala osa.

18. Pargi piiranguvõõndis on keelatud sadamate jateiste veeliikluse korraldamiseks ettenähtud rajatiste ehitamine.

IV. KAITSTAV LOODUSE ÜKSIKOBJEKT

19. Kaitsealal asub kaitstav looduse üksikobjekt -- rändrahn Oru pargi kivi.

20. Kaitstava looduse üksikobjekti mistahes kahjustamine on keelatud.

21. Kaitstava looduse üksikobjekti seisundit või ilmet mõjutavad tööd on lubatud kaitsealavalitseja nõusolekul.

V. LÕPPSÄTTED

22. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirjanõudeid, kannavad haldus-, kriminaal- või tsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

23. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlused lahendatakse kohtus, kuid huvitatud isik võib kaitseala valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöörduda ka keskkonnaministri poole.

Keskkonnaminister Villu REILJAN

Kinnitatud

Vabariigi Valitsuse 21. oktoobri 1997. a. määrusega nr. 200

Oru pargi maastikukaitseala välispiiri kirjeldus

Oru pargi maastikukaitseala välispiir kulgeb Toila vallas Pühajõesuudme paremkaldalt möödarannajoont ida suunas kuni pangalt merre laskuva jääraaku põhjas oleva jalgrajani ja edasi möödaseda edela suunas Toila kooli maakasutuse idapiirini. Edasi kulgeb välispiirmööda Toila koolimaakasutuse piiri põhja, loode, lääne, lõuna ja ida suunas kuni endise pioneerilaagri peahoone läänepoolsele asuva asfaltkattega jalgteeni ja mööda seda lõunasse ja itta kuni kinnistu A31 idapiirini. Välispiir jätkub mööda asfaltkattega teed kinnistu A31 ida- ja lõunapiiril ning kinnistu A77 lõunapiiril kuni Karuvärvateni. Karuvärvate juurest kulgeb välispiir mööda pargi piirdeaedaloode suunas kuni Merepuisteeni ja edasi mööda seda edela suunas kuni põhja-lõunasuunalise asfaltkattega teeni

ning mööda seda põhja ja loode suunas kunielektriliinini. Mööda elektriliinikulgeb välispiir põhja-kirde suunas kuni elektriliini lõikumisenipangaaluse ida-läänesunalisepinnasteega. Edasi kulgeb välispiir mööda nimetatud teed ida suunas kunipargist randasuunduva asfaltkattega teeni ning piki seda ida ja kagu suunas Pühajõeparemkaldale. Välispiirjätkub mööda Pühajõe paremkallast kuni Pühajõe suudmeni.

Oru pargi maastikukaitseala välispiiri kirjeldus on koostatud riigiettevõtte Eesti Maauringud 1991.--1993. a. maakasutuskaardi (mõõtkava 1:20 000) ning talumaade osas kuni 1940. a. väljaantud Katastri Ameti skeemilise kaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel.

Keskkonnaminister Villu REILJAN